

РЕШЕНИЕ

№ 1128

гр. София, 04.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на седми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Атанас Кеманов

Членове: Джулиана Петкова
Надежда Махмудиева

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева
като разгледа докладваното от Надежда Махмудиева Въззивно гражданско дело № 20211000500969 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК, образувано по въззивна жалба вх.№265372/18.01.2021 г., подадена от А. Й. Д., чрез адв. В. Х. и адв. В. Д., срещу Решение №261762/11.12.2020 г. по гр.д.№5669/2019 г. на СГС – I – 14 състав, с което са били отхвърлени предявените от жалбоподателката против Г. К. П., обективно съединени главни искове с правно основание чл.26, ал.2, предл.1 и предл.4 от ЗЗД, за прогласяване на нищожността на договор, сключен на 19.03.2015 г., по силата на който М. Й. П. е прехвърлила на Г. К. П. недвижим имот, представляващ Апартамент №10, находящ се в гр. София, р-н ***, , кв. ***, ул.“****“ №40, вх.Б, ет.5, обективиран в НА №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г., срещу задължение за гледане и издръжка, както и на договор, сключен на 12.05.2015 г., по силата на който М. Й. П. е прехвърлила на Г. К. П. недвижим имот – дворно място с идентификатор 02659.2196.780, в гр. ***, кв. ***, ул.“****“, с площ от 903 кв.м., ведно с вилна сграда с идентификатор 02659.2196.780.1, обективиран в НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г. срещу задължение за издръжка и гледане, поради липса на основание, като сключени в непосредствена близост до смъртта на прехвърлителката, а договор от 12.05.2015 г. - поради липса на предмет, КАКТО И предявените срещу същата ответница при условията на евентуалност искове с правно основание чл.87, ал.3 от ЗЗД и чл.55, ал.1, т.3 от ЗЗД за разваляне на същите два договора, и осъждане на ответницата да предаде на ищцата имотите – предмет на двата договора. Релевиращи са

оплаквания за неправилност на обжалваното решение, поради противоречие с материалния закон, необоснованост и нарушения на съдопроизводствените правила. Сочат се противоречия на изводите на съда със събраните по делото доказателства. Същевременно, не са обсъдени представените от ответника с отговора на исковата молба писмени доказателства, които установяват неблагоприятни за тезата на ответника факти. Съдът е следвало да прецени при условията на чл.172 от ГПК показанията на св. Д., като дъщеря на ответницата. Не са представени доказателства от ответницата за изпълнението на договора за издръжка и гледане, поради което и необосновано е отхвърлен искът по чл.87, ал.3 от ЗЗД. Не са допуснати поисканите от ищеца доказателства за установяване на релевантните факти, изложени в исковата молба, въпреки че с Определение №6388/27.04.2020 г. на страната са дадени указания да установи твърденията си по чл.26, ал.2 от ЗЗД – не е допуснато доказателственото искане за изискване на цялата медицинска документация на М. П. от болничното заведение, в което е била хоспитализирана, да бъде изискано гр.д.№7845/2014 г. на СРС, 86-ти състав, както и искането за присъединяване на гр.д.№7006/2014 г. на ВКС, по което дело е приложено решение на ТЕЛК №1565/24.06.2014 г. В първото о.с.з. е представен и социален доклад от 03.02.2014 г. на ДСП – Люлин за извеждане на А.П., който съдът е отказал да приеме /макар че същият е останал в кориците на делото/. Тези доказателства са поискани за установяване на общото здравословно състояние на М. П. в релевантния период, в който са сключени процесните договори, поради което са относими към спора. Изложен е подробен анализ на събраните по делото доказателства, и съображения по съществото на спора. Настоява се за отмяна на обжалваното решение, и постановяване на ново решение по съществото на спора, с което да се обявят сключените сделки за нищожни на осн.чл.26 от ЗЗД, а в случай на отхвърлянето на този иск – да бъде постановено разваляне на договорите поради неизпълнение на задълженията на приобретателката да издържа и гледа прехвърлителката, като бъде осъдена ответницата да предаде владението върху имотите на ищцата, в качеството на наследник по закон на М. П..

Въззивната жалба е депозирана в срока по чл.259, ал.1 от ГПК, от процесуално легитимирана страна с правен интерес, чрез надлежно упълномощени процесуални представители. С Разпореждане от 07.11.2019 г. жалбоподателката е била освободена на осн. чл.83, ал.2 от ГПК от задължението за внасяне на държавни такси. Въззивната жалба отговаря на изискванията на чл.260 от ГПК, в срок е приведена в съответствие с изискванията на чл.261 от ГПК, поради което е допустима и редовна от външна страна, и подлежи на разглеждане.

Препис от въззивната жалба е връчен на насрещната страна, и в срока по чл.263, ал.1 от ГПК, във вр. чл.62, ал.2 от ГПК, е постъпил Отговор вх.№286386/02.03.2021 г., подаден от Г. К. П., чрез адв. К. Д., надлежно преупълномощен от адв. Т.А.. Поддържа се становище за неоснователност на въззивната жалба. Излагат се подробни

съображения по съществуващото на спора, с анализ на събраните по делото доказателства. Настоява се за оставяне на въззивната жалба без уважение, и потвърждаване на обжалвания съдебен акт. Заявява се искане за присъждане на разноските за въззивната инстанция.

При извършената служебна проверка, на осн. чл.269 от ГПК, съдът намира, че обжалваното решение е постановено от компетентен съд в надлежен състав, в изискуемата форма, и е подписано, поради което е валидно. Същото е постановено по допустим иск, предявен от и срещу процесуално легитимирани страни, поради което е допустимо. По правилността на решението съдът е ограничен от оплакванията във въззивната жалба.

По делото не е било спорно между страните, че на 19.03.2015 г. и на 12.05.2015 г. майката на ищцата /нейна осиновителка/ – М. Й. П., е сключила с ответницата два договора за прехвърляне на недвижими имоти срещу задължение за издръжка и гледане, обективирани в НА №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г. и в НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., като с първия от тях на ответницата е прехвърлена собствеността върху Апартамент №10, находящ се в гр. София, р-н ***, кв. ***, ул. "****" №40, вх.Б, ет.5, а с втория от тях ѝ е била прехвърлена собствеността върху дворно място с идентификатор 02659.2196.780, в гр. ***, кв. ***, ул. "****", с площ от 903 кв.м., ведно с вилна сграда с идентификатор 02659.2196.780.1. Не се спори, че скоро след това – на 13.06.2015 г., прехвърлителката М. Й. П. е починала. Не се спори, че ищцата е дъщеря на прехвърлителката М. Й. П., осиновена при условията на пълно осиновяване, а ответницата е първа братовчедка на прехвърлителката.

С исковата молба, депозирана на 23.04.2019 г., уточнена с молба вх. №48700/05.06.2020 г., ищцата А. Й. Д., е предявила против ответницата Г. К. П. обективно съединени искове, както следва:

1. Установителен иск за прогласяване на нищожността на договора от 19.03.2015 г., обективиран в НА №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г., на основание чл.26, ал.2, предл.4 от ЗЗД, поради липса на основание, тъй като е сключена в непосредствена близост до смъртта на прехвърлителката, която вече е била в критично състояние.
2. Установителен иск за прогласяване на нищожността на договора от 12.05.2015 г., обективиран в НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., с правно основание чл.26, ал.2, предл.4 от ЗЗД, поради липса на основание, тъй като е сключена в непосредствена близост до смъртта на прехвърлителката, която вече е била в критично състояние.
3. Установителен иск, предявен при условията на алтернативност с иска по т.2, за прогласяване на нищожността на договора от 12.05.2015 г., обективиран в НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., на основание чл.26, ал.2, предл.1 от ЗЗД, поради невъзможен предмет, тъй като липсва насрещна престация по договора – приобретателката вече се е била задължила по договора от 19.03.2015 г. да предостави на прехвърлителката всички необходими лични грижи и издръжка до края на живота ѝ.
4. Конститутивен иск, предявен при условията на евентуалност с искова по т.1 /ако бъде отхвърлен/, за разваляне на договора от 19.03.2015 г. обективиран в НА №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г., на основание чл.87, ал.3 от ЗЗД, поради неизпълнение на задължението на приобретателката да полага лични грижи и да дава издръжка на прехвърлителката, и кумулативно предявен с него иск по чл.55,

ал.1, предл.3 от ЗЗД за осъждане на ответницата да върне даденото по този договор.

5. Конститутивен иск, предявен при условията на евентуалност с исковете по т.2 и т.3 /ако двата иска бъдат отхвърлени/, за разваляне на договора от 12.05.2015 г., обективиран в НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., на основание чл.87, ал.3 от ЗЗД, поради неизпълнение на задължението на приобретателката да полага лични грижи и да дава издръжка на прехвърлителката, и кумулативно предявен с него иск по чл.55, ал.1, предл.3 от ЗЗД за осъждане на ответницата да върне даденото по този договор.

С отговора на исковата молба ответницата е оспорила предявените искове по основание, като поддържа, че не са се осъществили фактическите им състави. Твърди, че прехвърлителката е била в лоши отношения с дъщеря си, като преди смъртта си е правила неуспешни опити да прекрати осиновяването. Към края на 2013 г. здравето на прехвърлителката М. се влошило, ищцата била непълнолетна и не можела да се грижи за майка си, а и сама имала нужда от грижи, поради което в началото на 2014 г. била изведена от дома на ищцата и настанена в дом – Център за настаняване от семеен тип „Мечтатели“, като до смъртта на М. не живеела с нея. От началото на 2014 г. ответницата започнала да се грижи за своята братовчедка М., като полагала грижите лично и чрез трето лице – тяхна обща леля В., като ответницата осигурявала необходимите допълнителни средства за това. В началото на 2015 г. М. П. решила да прехвърли на ответницата двата имота, срещу положените за нея грижи от ответницата до момента, както и срещу задължението ответницата да продължи да се грижи за нея лично или чрез трето лице, докато е жива. Прехвърлителката в този период била в добро здравословно състояние и сама набавила необходимите документи. Тъй като за прехвърлянето на имотите били нужни значителни средства, двата имота били прехвърлени с отделни сделки. До смъртта на М. ответницата продължила да се грижи за нея лично и чрез трето лице /лелята В./, като осигурявала необходимите средства за това. През м. юни, 2015 г. М. починала внезапно – на 10.06.2015 г. след внезапно прилошаване била приета в болница „Света Анна“, където два дни по-късно починала.

С обжалваното решение съдът е отхвърлил всички предявени искове – както главните установителни искове, така и предявените при условията на евентуалност конститутивни искове.

На основание чл.235 от ГПК, въз основа на събраните по делото доказателства, съдът намира следното:

От Решение от 13.10.2009 г. по гр.д.№313/2009 г. на ОС – Перник, влязло в сила на 28.10.2009 г. /на л.12-13 от делото на СГС/ се установява, че на 28.10.2009 г. ищцата е била осиновена от М. П. при условията на пълно осиновяване, като към момента на осиновяването ищцата е била на 12 години, а осиновителката М. е била на 58 години.

От Уведомително писмо изх.№158/02.03.2011 г. /на л.96/ се установява, че М. П. е била уведомена от класния ръководител на нейната дъщеря А.П., че същата е допуснала 66 неизвинени отсъствия и е предложена за дисциплинарно наказание. От Извадка от Протокол №12/14.06.2011 г. на Педагогическия съвет на 12 СОУ „Цар Иван Асен II“ се установява, че А.П. е била записана в училището на 01.12.2010 г., но на 10.02.2011 г. е спряла да посещава училището, и въпреки усилията на учителите, педагогическия съветник, училищното ръководство, представител на „Детска педагогическа стая“ и на Д“СП“, ученичката не се е върнала в училище, няма оформени оценки за втория учебен срок, и не завършва 7-ми клас. От Уведомление от

25.04.2012 г. до М. П. и А.П. /на л.98/ се установява, че по отношение на непълнолетната А.П. е образувано възпитателно дело №2/2012 г. по постановление от 16.03.2012 г. на СРП, на осн. чл.16, ал.4, и ал.5 от ЗБППМН. От Решение от 10.05.2012 г. на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните по същото възпитателно дело /на л.99/ се установява, че на А.П. са били наложени възпитателни мерки „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ със срок от 1 година, „забрана да посещава определени места и заведения“ със срок 1 година, и „забрана на непълнолетната да се среща и да установява контакти с определени лица“ със срок от 1 година, като последната забрана е наложена по отношение на срещите и контактите ѝ с биологичните ѝ родители и биологичния ѝ брат, както и спрямо лица, определени от майката, които съобразно мотивите на решението, повлиявали отрицателно поведението ѝ.

От Решение от 19.07.2012 г. по гр.д.№9982/2011 г. на СГС /на л.83-87/ се установява, че с искова молба вх.№68757/21.07.2011 г. М. П. е поискала на основание чл.106, ал.1, т.2 от СК да бъде прекратено осиновяването на А. Й. П., тъй като счита, че ответницата с поведението си извършвала тежко провинение спрямо осиновителката, с което дълбоко разстроила осиновителната връзка. Така предявеният иск за прекратяване на осиновяването е бил отхвърлен, като решението е било потвърдено от въззивния съд с Решение №2372/21.12.2012 г. по гр.д.№4215/2012 г. на САС /на л.88-90/, и касационното му обжалване не е било допуснато с Определение №712/02.06.2014 г. по гр.д.№2743/2014 г. на ВКС – 3 г.о. /на л.91/. С Молба вх.№102423/02.09.2014 г. М. П. е поискала отмяна на влязлото в сила Решение №5330/19.07.2012 г. по гр.д. №9982/2011 г. на СГС, по реда на чл.303, ал.1, т.1 от ГПК, по която е било образувано гр.д.№7006/2014 г. на ВКС- 4-то г.о., и с Решение №46/07.07.2015 г. е била оставена без уважение.

От Заповед №ЗД-Н-02/04.02.2014 г. на Директора на ДСП-Люлин /на л.117/ се установява, че А. Й. П. е била настанена временно в Център за настаняване от семеен тип „Мечтатели“ за периода до произнасяне на съда с решение по чл.28 от ЗЗК. От Решение №III-86-149 от 03.06.2014 г. по гр.д.№7845/2014 г. на СРС, влязло в сила на 11.06.2014 г. /на л.118/ се установява, че ищцата е била настанена за отглеждане и възпитание в ЦНСТ „Мечтатели“ до навършване на пълнолетие, ако учи – до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, или до промяна на обстоятелствата, налагащи мярката за закрила.

От представената на л.17-23 Справка от НЗОК за извършените прегледи, изследвания, пролежавания в болница и извършени дейности по клинична процедура на М. Й. П., за периода от м.януари, 2014 г. до м. 13.06.2015 г. се установява, че през 2014 г. и до 30.04.2015 г. същата е провела общо 31 прегледи и консултации при различни специалисти само в амбулаторни условия, във връзка с диагнози „реактивна артропатия“ /при д-р Н. М., ортопед-травматолог/, „есенциална хипертония“ /при д-р С. С., общопрактикуващ лекар, д-р В. В., д-р Р. П./, „последници от мозъчен инфаркт“ и „последници от други и неуточнени мозъчносъдови болести“ /при д-р Н. Б., д-р П. Н., д-р А. Д./, „хипертонично сърце без (застойна) сърдечна дейност“ /д-р Р. П., д-р В. В./, като 15 от консултациите са с общопрактикуващия лекар С. С.. През 2014 г. през м. април и през м. октомври са били назначени от общопрактикуващия лекар общо 6 различни биохимични лабораторни изследвания. През 2015 г., за периода до 30.04.2015 г., М. П. е провела общо 5 прегледи и консултации – от тях един преглед при общопрактикуващия лекар през м. януари, 2015 г., и четири прегледа през м. април, 2015 г. – два от тях с общопрактикуващия лекар, и два – с ортопед-травматолог, във

връзка с диагноза „реактивна артропатия“. Провела е две клинични лабораторни изследвания, назначени на 23.04.2015 г. от ортопед-травматолог, и три изследвания, назначени на 22.04.2015 г. от общопрактикуващия лекар. За посочения период /м.януари,2014 г. до 13.06.2015 г./ М. П. е била хоспитализирана само веднъж – на 10.06.2015 г. в МБАЛ „Света Анна – София“ АД, с диагноза „Вътремозъчен кръвоизлив в хемисфера, кортикален“, където е пролежала до 13.06.2015 г., когато е починала. За периода на пролежаването са били извършени общо 18 бр. медицински дейности по Клинична процедура на 10.06.2015 г., 15 бр. медицински дейности на 11.06.2015 г., 15 бр. медицински дейности на 12.06.2015 г., и 19 бр. медицински дейности на 13.06.2015 г.

От Експертно решение на ТЕЛК №1565/24.06.2014 г. /на л.62 от въззивното дело/ се установява, че на М. П. е била призната 33% степен на увреждане пожизнено, по повод водеща диагноза: „Последици от мозъчен инфаркт“, с установени общи заболявания мозъчно-съдова болест, състояние след исхемичен мозъчен инсулт от м. 01.2014 г., артериална хипертония III степен, умерена левокамерна хипертрофия.

От Нотариален акт от 19.03.2015 г., №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г. /на л.9-10/, и Нотариален акт от 12.05.2015 г., №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г. /на л.7-8/, се установява /въпреки лошото качество на приложените по делото копия/, че прехвърлителката М. Й. П. е сключила двата договора лично, като се е явила в кантората на Нотариус И. Д. в гр. ***, на бул.***** №5, след като е бил прочетен нотариалният акт същата го е одобрила, положила е саморъчен кратък подпис и е изписала саморъчно трите си имена /като автентичността на подписите ☐ и ръкописно изписания лично от нея текст не е била оспорвана по делото/.

От приложения по делото Протокол от 03.06.2014 г. по гр.д.№7845/2014 г. на СРС – 86 състав /на л.118/ се установява, че М. П. се е явила лично пред съда в проведеното открито съдебно заседание на 03.06.2014 г., и е направила лично изявление пред съда: „Нямам възможност да се грижа за детето. Не съм добре здравословно.“

От Операционна бележка от 28.05.2014 г. /на л.112/ се установява, че на същата дата по банковата разплащателна сметка на М. П. в БО“Орлов мост“ на „Банка ДСК“ЕАД са били преведени 40 500 лв. от А. Б. Т. за покупка на имот. От Договор за срочен влог от 28.05.2014 г. /на л.113/ се установява, че М. П. се е явила лично във Финансов център на „Банка ДСК“ЕАД, БО „Орлов мост“, където лично е сключила договор за откриване на срочен влог за срок от 12 месеца за сумата от 37 000 лв. /като автентичността на подписа на М. П. върху договора не е била оспорвана/.

От Удостоверение за наследници №0399/13.04.2017 г. /на л.14/ се установява, че М. П. е починала на 13.06.2015 г., като ищцата е неин единствен наследник по закон. Към момента на смъртта на М. П. ищцата е била на 18 години.

От събраните по делото гласни доказателства чрез разпит на св. Е. П. /социален работник от отдел „Закрила на детето“ по случая на А.П./ се установява, че отношенията между А.П. и осиновителката й били спорни и противоречиви, което се дължало на обстоятелството, че детето не било отглеждано в семейна среда, а М. имала трудности да разбере особеностите на деца, отглеждани извън семейна среда. От ОЗД били издали направление за ползване на социална услуга за сплотяване на семействата, за подобряване на отношенията между двете. Именно от комплекса за социални услуги един ден в края на 2013 г. се получил сигнал по телефона, че М., майката на А., не е в добро здравословно състояние. Свидетелката отишла на адреса, където сварила М., и

установила, че действително не е добре – имала нарушения в паметта, говорела разпокъсано, за нея се грижела една възрастна жена – нейна вуйна от ***, която полагала грижите доброволно, без заплащане. Свидетелката обяснила на М., че трябва да подаде молба, за да бъде изведено детето от семейството, и да бъде настанено в институция. М. се затруднила да напише молбата – наложило се свидетелката не само да ѝ диктува, а и да ѝ казва как се пишат буквите. Свидетелката си изготвила доклада, след което била издадена заповед за настаняване на детето в институция. Около 10 дни след издаване на заповедта свидетелката взела А. от дома на осиновителката и я отвела в ОЗД, откъдето дошли да я вземат представители на центъра за настаняване от семеен тип. Причината за извеждане на детето от дома му и настаняването му в институция било единствено здравословното състояние на М., но не била правена медицинска експертиза на състоянието ѝ.

От показанията на св. Т. Д. се установява, че през 2013 г. се запознал с ищцата, и станали интимни приятели. Започнал да ходи в дома □, където се запознал с майка □ М., която не била съгласна да ги вижда заедно. Въпреки това, когато нямало къде да ходят, ходели в дома на А. и М.. А. и М. не винаги били в лоши отношения, но се карали и се сърдели една на друга. М. била здравословно добре до първия инсулт, който бил в края на 2014 г. До втория инсулт все пак била по-добре – говорена несвързани неща, но можела да говори. След втория инсулт вече нищо не можело да се разбере от говора □, имала нужда от чужда помощ, понякога се нуждала от придружител. След първия инсулт дошла да □ помага леля □ В.. Случвало се да я храни и да я води до тоалетната. Свидетелят не знае дали някой я е викнал и дали някой □ е плащал, или тя е дошла по своя инициатива. Свидетелят видял ответницата само веднъж. Било му известно, че именно тя е организирила погребението на М.. През 2015 г. свидетелят и ищцата се оженили, родило им се дете, а през 2017 г. се развели. От Удостоверение за раждане на л.58 се установява, че ищцата и свидетеля Т. Д. са родители на детето Ц. Т. Д., родена на *** г. От Решение №234620/10.10.2017 г. по гр.д.№38827/2017 г. на СРС – III ГО – 92 с-в се установява, че бракът между ищцата и свидетеля Д. е бил сключен на 21.02.2015 г. и прекратен на 10.10.2017 г.

Съдът преценява показанията на св. Д. при условията на чл.172 от ГПК, като отчита близките му отношения с ищцата /бивш съпруг, баща на детето ѝ/, които обуславят вероятен интерес от изхода да делото в полза на ищцата. Въпреки това, частично кредитира показанията на този свидетел, като ги намира да кореспондират с показанията на останалите свидетели /св. П., св.Д./ за състоянието на М. П. в началото на 2014 г. Съдът не кредитира показанията на този свидетел в частта им, в която се твърди, че М. П. е била в тежко здравословно състояние към края на 2014 г., тъй като след м. февруари, 2014 г., когато ищцата е била изведена от дома на М. П. и настанена в ЦНСТ“Мечтатели“, няма данни свидетелят да е посещавал М. П.. Твърдението му, че в края на 2014 г. М. П. е получила инсулт, не се подкрепя от събраните по делото писмени медицински документи /ЕР на ТЕЛК/.

От показанията на св. П. К. /съседка на М. П./ се установява, че през първите години след осиновяването А. живеела с М.. В началото отношенията им били добри, но после М. започнала да се оплаква, че А. не ходи на училище. Изключили я, и се наложило да учи в друго училище. М. споделяла, че е правила опит да се раздели с А. съдебно. М. тогава била добре, но после получила инсулт. След него можела да говори и да общува. При нея дошла да стои нейна леля, която по-рано идвала понякога, но след инсульта на М. в продължение на година – година и половина, била непрекъснато с нея. Двете си помагали. Г.П. също идвала при тях. Последната година А. не живеела

при М.. Свидетелката не била виждала когато М. излиза навън, някой да я държи и да контролира движенията ѝ – М. била самостоятелна. На свидетелката не било известно М. да е била в лошо здравословно състояние. М. получила инсулт в дома си. Когато екипа на „Спешна помощ“ я взел, свидетелката видяла М. пред линейката. Лелята В. била с нея. После М. не се върнала от болницата.

От показанията на св. А. Д. /дъщеря на ответницата/ се установява, че ответницата и нейната първа братовчедка М. П. били в близки отношения – гостували си взаимно. На Коледа през 2013 г. очаквали М. П. и А. да дойдат на гости, но те не дошли. След Коледа направили няколко неуспешни опита да се свържат с тях, и когато ответницата отишла във вилата в гр. ***, открила М. в окаяно състояние. Станало ясно, че тя има нужда от подкрепа и грижи. От 2014 г. до смъртта на М. ответницата пътувала всеки уикенд, защото се грижела за М. – носела ѝ разни неща. По молба на ответницата при М. отишла да я гледа баба В. – сестра на бащата на М.. Физически М. нямала нужда от помощ. Двете с леля В. се оправяли сами. Ответницата давала пари на баба В., за да се грижи за М., като всеки месец давала на баба В. суми около 400-500 лв. Понякога ответницата пазарувала и носела някои неща. М. казвала на свидетелката, че не иска имотите да отидат в ръцете на А., искала да ги прехвърли на ответницата. Документите за сделките М. си ги извадила сама.

Съдът преценява показанията на св. Д. при условията на чл.172 от ГПК, като отчита близката родствена връзка на свидетелката с ответницата /която е нейна майка/, обуславяща интерес от изхода на делото в полза на ответницата, но въпреки това кредитира показанията на тази свидетелка, тъй като същите се подкрепят от показанията на св. К., св. П. и св. Д. /за периода до м. февруари, 2014 г./, както и от приложените писмени доказателства /ЕР на ТЕЛК, нотариални актове/.

От така събраните по делото доказателства /показанията на св.П., св. Д., св. К., и писмените доказателства - Решение от 19.07.2012 г. по гр.д.№9982/2011 г. на СГС и Решение №5330/19.07.2012 г. по гр.д.№9982/2011 г. на СГС/ съдът намира за установено от фактическа страна, че ищцата и нейната осиновителка М. П. през 2012-2013 г. не са били в добри отношения, поради което М. П. направила неуспешен опит за прекратяване на осиновяването. В края на 2013 г. – началото на 2014 г., здравето на прехвърлителката М. П. се влошило в резултат от исхемичен мозъчен инсулт /от ЕР на ТЕЛК/, като тя изпаднала в безпомощно състояние – не можела да говори, имала паметови нарушения, затруднявала се да пише, имала нужда от чужда помощ в ежедневието си. По този повод била посетена от служител на ОЗК /от показанията на св. П./, който да прецени дали тя може да се грижи за осиновената си дъщеря /ищцата/. Тъй като здравословното състояние на М. не ѝ позволявало да полага адекватни грижи за ищцата, със Заповед №ЗД-Н-02/04.02.2014 г. на Директора на ДСП-Люлин /на л.117/ се установява, че А. Й. П. е била настанена временно в Център за настаняване от семеен тип „Мечтатели“ за периода до произнасяне на съда с решение по чл.28 от ЗЗК, а с Решение №III-86-149 от 03.06.2014 г. по гр.д.№7845/2014 г. на СРС, влязло в сила на 11.06.2014 г. /на л.118/ ищцата е била настанена за отглеждане и възпитание в ЦНСТ „Мечтатели“ до навършване на пълнолетие, ако учи – до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, или до промяна на обстоятелствата, налагащи мярката за закрила. Ищцата била изведена от дома на М. П. през м. февруари, 2014 г. и до смъртта на М. на 13.06.2015 г. тя не е живяла с нея. Към момента на влошаване на здравословното състояние на М. П. ищцата е била на 17 години. На 21.02.2015 г. ищцата сключила брак със свидетеля Т. Д., като от брака им се родило на *** г. детето Ц. Т. Д.. След влошаване на здравословното състояние на М. П.

– от началото на 2014 г. до 10.06.2015 г. с нея живеела нейната леля /сестра на нейния баща/.

Съдът намира за установено, че впоследствие към средата на 2014 г. състоянието на М. П. се подобрило, доколкото тя е била в състояние да говори и да общува, можела да се самообслужва, ходела самостоятелно /св. К., св., но продължавала да има нужда от чужда помощ, която ѝ е била оказвана от нейната леля В.. С Експертно решение на ТЕЛК №1565/24.06.2014 г. /на л.62 от въззивното дело/ се установява, че след извършен преглед на 24.06.2014 г. на М. П. е била призната 33% степен на увреждане пожизнено, по повод водеща диагноза: „Последици от мозъчен инфаркт“, с установени общи заболявания мозъчно-съдова болест, състояние след исхемичен мозъчен инсулт от м. 01.2014 г., артериална хипертония III степен, умерена левокамерна хипертрофия.

От представената справка от НЗОК съдът намира за установено, че през втората половина на 2014 г. и до 30.04.2015 г. здравословното състояние на М. П. макар и влошено от преживения през м. януари, 2014 г. мозъчен инфаркт, е било стабилизирано, като същата не е била хоспитализирана, а състоянието □ е проследявано амбулаторно от общопрактикуващия лекар и с консултации при специалисти във връзка с установените хронични заболявания и последиците от мозъчен инфаркт. При извършения медицински преглед пред ТЕЛК на 24.06.2014 г. е отразено като последица от прекарания мозъчен инсулт единствено десностранна централна латентна хемипареза, обуславяща 30% степен на увреждане. Не са отразени като остатъчни последици от инсульта да са били налични към датата на прегледа ограничения в говора и възможността за социални контакти, ограничения в управляването на физиологичните функции, невъзможност или ограничения в самостоятелната походка, не е констатирана нужда от чужда помощ при обслужването.

При така установеното по делото, съдът намира, че в резултат от преживения мозъчен инфаркт през м. януари 2014 г., към средата на 2014 г. М. П. е имала остатъчна дясностранна хемипареза, обуславяща степен на трайно увреждане 30%, но състоянието □ е било стабилизирано и относително добро /проследявано е само амбулаторно/, като □ е позволявало самостоятелно да се придвижва /да се яви лично пред нотариус и в банков офис/, да прави ясни волеизявления /пред нотариуса и пред банковия служител/, да извършва самостоятелно правни действия /на 28.05.2014 г. е продала свой недвижим имот, и е сключила договор за банков влог/. Не се установява здравословното състояние на М. П. да се е влошавало в периода от средата на 2014 г. до 10.06.2015 г. Към датата на сключване на процесните договори за прехвърляне на недвижими имоти на ответницата срещу задължение за издръжка и гледане – от 19.03.2015 г., обективиран в НА №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г., и от 12.05.2015 г., обективиран в НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., независимо от недоброто здравословно състояние на М. П., съдът намира да не се установява от фактическа страна състоянието □ да е имало видими признаци за тежко здравословно състояние с близък и неизбежен фатален край, както и това да е било известно на ответницата, като приобретател на имотите. Именно съзнаваната от ищцата необходимост от постоянна грижа и помощ занапред, предвид съществуващият конкретен риск от влошаване на състоянието, е основание за сключването на договорите за прехвърляне на процесните имоти срещу задължение за издръжка и гледане. Обратното би означавало да се отрече възможността на прехвърлителката да предложи свое имущество, за да си осигури така необходимите □ лични грижи в период, в който все още е можела да се грижи за своите работи и да управлява имуществото си /в т.см. Решение №420/11.01.2012 г. по гр.д.№99/2011 г. на ВКС – 3-то

гр.отд./. Необходимостта от осигуряване на грижи, чрез прехвърляне на собственост върху недвижим имот, е била обоснована и с оглед на липсата на възможност те да бъдат осигурени от дъщерята на прехвърлителката – от фактическа страна се установява, че същата към момента на двете сделки не е била навършила пълнолетие /родена е на 05.06.1997 г./, от началото на 2014 г. вече не е живеела с осиновителката си - била е изведена от дома на М. П. и е била настанена в ЦНСТ „Мечтатели“. В началото на 2015 г. ищцата вече е била бременна, на 15.02.2015 г. е сключила брак със свидетеля Т. Д., и е родила дете на *** г., за което е трябвало да се грижи занапред. В допълнение към това се установява, че същата е имала проблемно поведение, била е в лоши отношения с осиновителката си, която е имала желание и е направила неуспешен опит да прекрати осиновяването. Посочените обстоятелства не са давали основание на М. П. да разчита, че ищцата ще полага за нея необходимите □ грижи занапред. Не се установява М. П. да е била в критично състояние, да е имало видими признаци на скоро предстоящия □ фатален край, и това да е било известно на приобретателката Г.П..

По изложените съображения съдът намира, че не са налице предпоставките за прогласяване на двата договора за нищожни на основание чл.26, ал.2, предл.4 от ЗЗД, поради липса на основание, като сключени в непосредствена близост до смъртта на прехвърлителката.

По иска за прогласяване на нищожност на Договора за прехвърляне на недвижими имот срещу задължение за гледане и издръжка от 12.05.2015 г., обективиран в НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., на основание чл.26, ал.2, предл.1 от ЗЗД, поради невъзможен предмет, поради липсваща насрещна престация по договора, съдът намира същия за неоснователен, поради следните съображения:

Налице е установена съдебна практика на ВКС /Решение № 151 от 4.ІІІ.1992 г. по гр. д. № 1235/91 г., І г. о/, с която се приема, че договорът за прехвърляне на имот срещу гледане и издръжка не е нищожен, ако преди него е сключен между същите страни договор за прехвърляне на друг имот също срещу гледане и издръжка.

Последващият договор за прехвърляне на собственост срещу задължение за издръжка и гледане има предмет (**Решение № 465 от 30.05.2001 г. на ВКС по гр. д. № 1090/2000 г., ІІ г. о.**) и не е без основание (**Решение № 461 от 2.11.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1556/2011 г., ІV г. о.**). Настоящият състав на съда споделя посочената съдебна практика. Не съществува правна пречка с един договор в полза на приобретателя да се прехвърли правото на собственост върху повече от един имот, или това да бъде сторено с поредица от договори – поотделно за всеки имот, което е израз на свободната воля на страните да определят съдържанието на договорите, които сключват. Алеаторния характер на договора произтича от невъзможността престацията от пожизнена издръжка и гледане да бъде отнапред определена /на страните не е известно какви средства за издръжка ще са необходими на прехвърлителя, и не се знае колко дълго ще трябва приобретателят да осигурява издръжка и грижи на прехвърлителя/, поради което няма пречка впоследствие страните да сключат последващ договор с такъв предмет, за да разширят грижите за нуждаещия се от гледане и издръжка (**Решение № 1747 от 5.ІХ.1969 г. по гр. д. № 1203/69 г., І г. о.**), или с оглед промяна в преценката на страните за справедливо възмездяване на очаквания от тях бъдещ обем грижи и издръжка.

Предвид отхвърлянето на предъявените главни установителни иски за прогласяване на нищожност на двата процесни договора, съдът следва да

разгледа предявените при условията на евентуалност конститутивни искиове на основание чл.87, ал.3 от ЗЗД, за разваляне на договора от 19.03.2015 г. обективиран в НА №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г., и за разваляне на договора от 12.05.2015 г., обективиран в НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., поради неизпълнение на задължението на приобретателката да полага лични грижи и да дава издръжка на прехвърлителката, и кумулативно предявените с тях искиове с правно основание чл.55, ал.1, предл.3 от ЗЗД за осъждане на ответницата да върне даденото по този договор.

Тъй като задължението за издръжка и гледане е неделимо /дължи се и издръжка, и гледане, като задълженията следва да се изпълняват непрекъснато за целия период/, дължимата престация за всеки отделен имот не може да бъде отграничена, поради което неизпълнението на задължението за предоставяне на издръжка и грижи би било основание за разваляне на всички сключени преди неизпълнението договори, по които такава престация се дължи. От друга страна, неизпълнението на задължението за предоставяне на издръжка и грижи за периода след сключването на първия договор, но преди сключването на втория договор, със сигурност не би могло да бъде основание за разваляне на втория договор. Но факта на сключване на нов договор от страна на прехвърлителя, с който отново прехвърля друг свой недвижим имот на същия приобретател, отново срещу задължение за предоставяне на издръжка и грижи, сам по себе си е индичия, че прехвърлителят е доволен от качеството на полаганите за него до момента грижи и предоставените средства за издръжка по предходния договор /или договори/, и дори да е било налице частично неизпълнение, той не го счита за съществено с оглед на своя интерес.

В конкретния случай, във връзка с изпълнението на договорните задължения, по делото са събрани непротиворечиви гласни доказателства /на свидетелите св.П., св. Д., св. К., св. Д./, от които се установява, че в началото на 2014 г., след като прехвърлителката М. П. е получила мозъчен инфаркт, за нея е започнала да се грижи нейната леля В. /сестра на нейния баща/, която е заживяла с нея, и е полагала необходимите □ непосредствени грижи до 10.06.2015 г., когато М. П. е била хоспитализирана, непосредствено преди смъртта □ на 13.06.2015 г. От показанията на свидетелката Д. /дъщеря на ответницата/ се установява, че именно ответницата Г.П. е ангажирала общата им близка - леля В. - да се грижи за М. П., която физически не се нуждаела от помощ. Същевременно, ответницата Г.П. ежеседмично посещавала М. П., пазарувала и осигурявала необходимите □ неща, и същевременно предоставяла на леля си В. средства в размер на около 400-500 лв. месечно, за издръжката и гледането на М. П.. Въпреки че съдът преценява показанията на тази свидетелка при условията на чл.172 от ГПК, няма основания да не ги кредитира, тъй като те изцяло кореспондират на останалите събрани по делото доказателства – на показанията на съседката К., която потвърждава, че Г.П. е посещавала често М. П., на показанията на св. Д., че именно ответницата е организирила погребението на М. П., на събраните по делото писмени доказателства – заявка №214821 за граждански ритуал /кремация/ и заявка за траурни услуги, които са в държане на ответницата /същите са представени с отговора на исковата молба/. Липсват събрани по делото доказателства, опровергаващи показанията на св. Д.. Същевременно, показанията на тази свидетелка се подкрепят и от факта, че два месеца след първия договор М. П. е сключила с ответницата и втория договор за прехвърляне на недвижим имот срещу задължение за издръжка и гледане, което също е индичия, че прехвърлителката е била удовлетворена от полаганите за нея грижи и предоставяните средства за издръжка от ответницата, в периода от 19.03.2015

г. до 12.05.2015 г. Видно от самите нотариални актове - НА №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г., и НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., в същите страните са уговорили, че приобретателката следва „да поеме гледането и издръжката на М. П. докато е жива, като полага *грижи и внимание към нея*, в здраве и болест, като ☐ осигури *един спокоен и нормален живот, какъвто е водила до сега, лично или чрез трето лице.*“ От така формулираното задължение на приобретателката се обосновава извод, че прехвърлителката е била съгласна грижите за нея да бъдат осигурявани чрез трето лице. Също така, дължимите грижи и средства за издръжка са уговорени обем, какъвто се окаже необходим да осигури на прехвърлителката „*спокоен и нормален живот, какъвто е водила до сега*“. По делото се установява, че от началото на 2014 г. до сключването на договорите от 19.03.2015 г. и 12.05.2015 г., и след това - до смъртта на М. П., за нея са били полагани непосредствени грижи от едно и също лице /леля ☐ В./ и с еднакво качество, като не се установява да са настъпили неблагоприятни промени в качеството на живота на М. П..

При така събраните по делото доказателства съдът намира за установено от фактическа страна, че ответницата е изпълнявала договорните си задължения по договорите от 19.03.2015 г. и от 12.05.2015 г., инкорпорирани в НА №97, т.2, рег. №4899, дело №275/2015 г., и НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., като е полагала чрез трето лице /леля В./ ежедневни грижи за М. П., както и лични грижи ежеседмично, като е пазарувала, и осигурявала необходимите средства за издръжката и полаганите грижи от третото лице за М. П.. Съдът намира, че не е проведено успешно насрещно доказване ответницата да не е изпълнявала изцяло или частично задълженията си по договорите, и да са били налице неудовлетворени потребности на прехвърлителката М. П. от грижи или средства за издръжка за периода след 19.03.2015 г. до смъртта ѝ на 13.06.2015 г.

По изложените съображения съдът намира предявените иски с правно основание чл.87, ал.3 от ЗЗД за разваляне на договорите от 19.03.2015 г. и от 12.05.2015 г., инкорпорирани в НА №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г., и НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., за неоснователни, поради което следва да бъдат отхвърлени.

Неоснователността на исковите за разваляне на договорите за прехвърляне на недвижими имоти срещу задължение за издръжка и гледане, сключени на 19.03.2015 г. и на 12.05.2015 г., инкорпорирани в НА №97, т.2, рег.№4899, дело №275/2015 г., и НА №169, том 3, рег.№8487, дело №516/2015 г., обуславя неоснователност и на предявените кондикционни иски за връщане на недвижимите имоти, предмет на договорите, тъй като не е отпаднало основанийето, на което ответницата ги държи.

Като е достигнал до същите правни и фактически изводи, първостепенният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва изцяло да се потвърди.

При този изход от спора, на осн. чл.78, ал.3 от ГПК, въззивникът следва да бъде осъден да заплати на въззиваемата страна направените разноски за въззивното производство. С представен по делото списък по чл.80 от ГПК въззиваемата е претендирала присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 4000 лв., удостоверени от представен ДПЗС, с реквизити на разписка за извършено плащане в брой на сумата от 4000 лв. Въззивникът е направил възражение за прекомерност на претендираните разноски за адвокатско възнаграждение, което съдът намира за неоснователно. Минималното адвокатско възнаграждение, съобразно общият обжалваем интерес по двата договора /общо 103 115,40 лв./, се изчислява по правилата на чл.7, ал.2, т.5 от Наредба №1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските

възнаграждения, в размер на 3592,30 лв. Съобразно разпоредбата на чл.2, ал.5 от същата наредба, минималното адвокатско възнаграждение се изчислява според вида и броя на предявените искове, за всеки иск поотделно. Предмет на въззивното производство са общо 7 обективно съединени иска /три установителни иска за прогласяване на нищожност, два конститутивни иска за разваляне на договор, и два кондикционни иска за връщане на даденото на отпаднало основание/ поради което уговореното адвокатско възнаграждение не е прекомерно, и въззивницата следва да бъде осъдена да заплати на въззиваемата страна разноските за адвокатско възнаграждение в претендирания размер.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №261762 от 11.12.2020 г., постановено по гр.д. №5669 по описа за 2019 г. на Софийски градски съд – I – 14 състав.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 от ГПК А. Й. П., с ЕГН*****, с адрес: гр. ***, ул.“****“№1, да заплати на Г. К. П., с ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ул.“****“ №59, ет.4, ап.7, сумата от 4000 лв. /четири хиляди лева/, представляваща направени разноски за адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция.

Решението подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1 от ГПК, в едномесечен срок от връчването му, с касационна жалба пред Върховния касационен съд, при наличие на предпоставките на чл.280, ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____